

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 4.4.2007
KOM(2007) 163 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

En EU-strategi for 'Aid for Trade' – Kommissionens bidrag

{KOM(2007) 158 endelig}
{KOM(2007) 164 endelig}
{SEK(2007) 414}

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

En EU-strategi for 'Aid for Trade' – Kommissionens bidrag

1. BAGGRUNDEN FOR EU'S STRATEGI FOR 'AID FOR TRADE'

Handel er en vigtig katalysator for vækst og fattigdomsreduktion i udviklingslandene. Hvis udviklingslandene skal blive rigtig integreret i verdenshandelen, er det imidlertid ikke nok at forbedre deres markedsadgang og styrke de internationale handelsregler. For at få det fulde udbytte af samhandelen må udviklingslandene også fjerne begrænsningerne på udbudssiden og takle deres strukturelle svagheder. Det vil bl.a. omfatte interne reformer af landenes handelsrelaterede politikker, handelslettelser, forbedring af toldvæsenets kapacitet, modernisering af infrastruktur, forbedring af produktionskapaciteterne og udvikling af hjemmemarkeder og regionale markeder. Der må gøres en større indsats på områder som makroøkonomisk stabilitet, skattereformer, investeringsfremme, arbejdsmarkedspolitik, regulering af kapital- og varemarkedet og de pågældende markedsinstitutioner samt udvikling af menneskelig kapital.

Det er her 'Aid for Trade' skal spille en rolle. 'Aid for Trade' bør have et globalt sigte og støtte alle udviklingslandene, især de mindst udviklede lande, i deres bestræbelser på at indføre reformer og tilpasse sig verdenshandelssystemet i kontekst med en bæredygtig udvikling. 'Aid for Trade' er designet til at generere vækst, beskæftigelse og indkomst og vil derfor bidrage til at realisere det første millenniumsudviklingsmål: at nedbringe antallet af mennesker, hvis indkomst er mindre end 1 dollar om dagen. 'Aid for Trade' støtter også det 8. millenniumsudviklingsmål om udvikling af et globalt udviklingspartnerskab, specielt videreudviklingen af et åbent og regelbaseret handels- og finanssystem, der er forudsigeligt og ikke-diskriminerende. 'Aid for Trade' er et væsentligt bidrag til handelsforhandlingerne. Støtten skal ikke erstatte et udviklingsgunstigt resultat af disse forhandlinger, men bør ydes uafhængigt af, hvordan forhandlingerne skrider frem.

Konceptet bag 'Aid for Trade' er ikke nyt for EU. EU er den største kollektive donor inden for handelsrelateret støtte (TRA). Den europæiske udviklingskonsensus definerer handel og regional integration som to vigtige indsatsområder for EU. Et eksempel er de igangværende forhandlinger om økonomiske partnerskabsaftaler (ØPA) med landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene). Tilsagn om handelsrelateret støtte er også vigtigt for andre af EU's partnerlande, f.eks. landene i Asien eller Latinamerika.

Denne meddelelse er Kommissionens bidrag til en yderligere udvidelse af EU's støtte til 'Aid for Trade' med henblik på Rådets vedtagelse af en fælles EU-strategi i anden halvdel af 2007, således som det nåede til enighed om i oktober 2006¹. På grundlag af veletablerede politiske tilsagn samt anbefalinger fra en WTO-taskforce² vil merværdien ved en EU-strategi for 'Aid for Trade' bestå i at nå til enighed om den specifikke indsats, der skal ydes. EU's samarbejde på dette punkt vil øge virkningerne af EU's 'Aid for Trade' og bidrage til den globale debat om dette emne.

¹ Se bilaget.

² Se de nærmere oplysninger i bilaget.

2. MÅL

'Aid for Trade' har bl.a. til formål at hjælpe udviklingslandene, især de mindst udviklede lande (LDC), med at udnytte samhandel mere effektivt til at fremme vækst, beskæftigelse, udvikling og fattigdomsreduktion og nå deres udviklingsmål, at hjælpe udviklingslandene med at opbygge og modernisere deres kapacitet på udbudssiden og deres handelsrelaterede infrastrukturer med henblik på at lette adgangen til markederne og øge eksporten, at hjælpe landene med at gennemføre og tilpasse sig til handelsreformer og -liberalisering, bl.a. via tilpasninger af arbejdsmarkedet og sociale tilpasninger, at støtte regional integration, at hjælpe landene med at blive smidigt integreret i verdenshandelssystemet og gennemføre deres handelsaftaler, det hele i kontekst med en bæredygtig udvikling, samt at bevare naturressourcer og miljø og fremme anstændigt arbejde.

Ifølge Rådets retningslinjer kan en EU-strategi for 'Aid for Trade' bidrage til at nå disse mål ved at fokusere på følgende spørgsmål³:

1. øge størrelsen af EU's 'Aid for Trade', specielt ved at øge mængden af den eksisterende handelsrelaterede støtte til 2 mia. EUR om året fra 2010, men også ved at reagere effektivt på bredere bistandsbehov under 'Aid for Trade'⁴
2. forbedre kvaliteten af EU's 'Aid for Trade', bl.a. ved at afgive tilsagn om at gøre udviklingsbistanden mere effektiv
3. støtte effektiv opfølgning og rapportering
4. sikre at Kommissionen og medlemsstaterne har tilstrækkelig kapacitet til at gennemføre ovennævnte mål.

Da Rådet specielt har understreget behovene for 'Aid for Trade' i forbindelse med de igangværende forhandlinger om økonomiske partnerskabsaftaler (ØPA) med AVS-landene, bør der i EU-strategien lægges tilsvarende vægt på udviklingen på dette område for at opnå det fulde udviklingspotentiale af disse aftaler. 'Aid for Trade' udgør også et vigtigt element i EU's støtte til Asien og Latinamerika.

3. ØGE MÆNGDEN AF EU'S 'AID FOR TRADE'

3.1. En køreplan for indfrielsen af EU's finansielle tilsagn om handelsrelateret støtte

EU's handelsrelaterede støtte (TRA) omfatter to kategorier: "handelspolitik og -regulering" og "handelsudvikling". Den første skal hjælpe udviklingslandene med at deltage effektivt i de multilaterale handelsforhandlinger og omfatter også analyser og gennemførelsen af multilaterale handelsaftaler, handelsrelateret lovgivning og lovgivningsreformer (herunder tekniske handelshindringer og sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger), tarifstrukturer, støtte til regionale handelsordninger, handelsfremme, herunder toldordninger og -udstyr og spørgsmål som sikkerhed i forsyningskæden⁵. Den anden kategori dækker erhvervsudvikling og aktiviteter med sigte på at forbedre forretningsklimaet, erhvervsfremmende tjenester og institutioner, adgang til handelsfinansiering, handelsfremme og markedsudvikling i produktions- og servicesektorerne, herunder på institutions- og virksomhedsniveau.

³ Strategien vil få meget større rækkevidde end den nyligt oprettede EU-budgetpost for 'Aid for Trade'.

⁴ Se definitionerne i bilaget.

⁵ I overensstemmelse med Verdenstoldorganisationens rammestandarder.

I referenceperioden 2001-2004 androg EU's og medlemsstaternes forpligtelser til handelsrelateret støtte gennemsnitlig henholdsvis 840 mio. EUR⁶ og 300 mio. EUR om året. Rådet har krævet, at der opstilles en køreplan, der sikrer, at Fællesskabet og medlemsstaterne i 2010 indfrier deres tilsagn om at bringe disse beløb op på 1+1 mia. EUR om året. Efter at have analyseret de foreliggende tal konkluderer Kommissionen, at den er godt på vej til at opfylde sin forpligtelse. På grund af manglende prognosedata er Kommissionen imidlertid ikke i stand til at vurdere, om medlemsstaterne i fællesskab også er på vej til at nå deres mål for 2010⁷.

Rådet vedtog, at en betydelig andel af EU's øgede handelsrelaterede støtte (TRA) skulle gå til AVS-landene for at støtte regional integration og de økonomiske partnerskabsaftaler. Vejledende oplysninger om de faktiske involverede beløb er vigtige for AVS-partnerne på dette tidspunkt. På grundlag af de nuværende planer ventes andelen af EU's handelsrelaterede støtte til AVS-landene at forblive relativt stabil. Skønt dette afspejler en stigning i absolutte tal, indebærer det, at størsteparten af de supplerende TRA-ressourcer til AVS-landene må hentes fra medlemsstaterne.

EU-medlemsstaterne og Fællesskabet yder (ligesom andre donorer) bistand på grundlag af de prioriterer, som partnerlandene har opstillet i deres nationale udviklingsstrategier. For at kunne indfri sine tilsagn er EU i høj grad afhængig af, hvordan de handelsrelaterede behov er formuleret i landenes nationale strategier. At hjælpe udviklingslandene med at udpege og prioritere deres behov for handelsrelateret støtte er derfor en integrerende del af opfyldelsen af EU's finansielle forpligtelser. Et nøgleredskab i dette arbejde er *den integrerede ramme*, som Kommissionen og adskillige medlemsstater allerede bidrager til⁸. De største udfordringer er at forbedre dagsordenen for og virkningerne af den integrerede ramme og udvide dette program til andre udviklingslande. På regionalt plan bør der udvikles effektive metoder til vurdering af handelsbehovene.

Kommissionens henstillinger

- En lineær tendens fra den nuværende situation til medlemsstaternes mål om 1 mia. EUR ville indebære, at medlemsstaternes kollektive forpligtelser til handelsrelateret støtte skulle stige til mindst 600 mio. EUR inden 2008. Strategien bør imidlertid overveje, hvilke forholdsregler der bør træffes, hvis den handelsrelaterede støtte fra medlemsstaterne ikke når dette niveau inden 2008.
- Strategien bør give vejledende oplysninger om de beløb, som Rådets henviser til i sit tilsagn om at afsætte "en betydelig andel" af den supplerende handelsrelaterede støtte til AVS-landene for at støtte regional integration og de økonomiske partnerskabsaftaler med henblik på at øge den samlede andel af denne støtte til AVS-landene.
- EU's strategi bør understrege vigtigheden af at integrere handelsrelaterede spørgsmål i de nationale udviklingsstrategier og fastsætte kriterier for, hvornår det er acceptabelt at finansiere handelsrelaterede prioriteter i afventning af ajourføringen af de nationale udviklingsstrategier. Strategien bør vise EU's tilsagn om at engagere sig aktivt i den styrkede

⁶ Inkl. midler fra såvel Den Europæiske Udviklingsfond og EF's almindelige budget.

⁷ Nærmere oplysninger om medlemsstaterne findes i det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der er vedlagt Monterrey-undersøgelsen [SEK(2007) 415]; oplysninger om EU's forpligtelser findes i bilaget.

⁸ Den integrerede ramme er et multidonorprogram, som har til formål at støtte de mindst udviklede lande med at mainstreamere handel i deres nationale udviklingsplaner og støtte en koordineret gennemførelse af den handelsrelaterede støtte, der modsvarer de behov, der er identificeret af LDC-landene. I august 2006 deltog 42 LDC-lande i programmet.

⁹ "IDA-only"-landene er: Mongoliet, Tonga, Vietnam, Albanien, Armenien, Georgien, Den Kirgisiske Republik, Moldova, Tadsjikistan, Guyana, Honduras, Nicaragua, Sri Lanka, Cameroun, Republikken Congo, Côte d'Ivoire, Ghana og Kenya.

integreerede ramme, bl.a. ved at deltage aktivt på nationalt plan, og om at udvide metoderne i den integrerede ramme til andre lande end de mindst udviklede via en plan for et fælles EU-engagement i oprettelsen af en "IDA-only"-mekanisme⁹.

- Strategien bør gøre rede for, hvordan man kan støtte vurderinger af regionale handelsbehov med henblik på regional integration.

3.2. EU's støtte til en udvidet 'Aid for Trade'-dagsorden

Kommissionen støtter fuldt ud den udvidede dagsorden for 'Aid for Trade', der er opstillet af WTO's taskforce, og som bl.a. omfatter handelsrelateret infrastruktur, produktionskapaciteter og handelstilpasning. Denne brede tilgang afspejler sig f.eks. i EU's handlingsplan for landbrugsråvarer fra 2004. Skønt Rådet ikke fastsatte specifikke numeriske mål for de nye kategorier inden for 'Aid for Trade', yder EU allerede betydelig støtte til disse områder. F.eks. androg støtten til handelsrelateret infrastruktur i perioden 2001-2004 gennemsnitlig 1,480 mia. EUR om året fra medlemsstaterne og 1,290 mia. EUR om året fra EU.

Der er en vis uklarhed i definitionen af de nye kategorier af 'Aid for Trade', og nogle af dem overlapper de allerede eksisterende kategorier af handelsrelateret støtte (TRA)¹⁰. Dette problem må løses, hvis der skal udvikles effektiv overvågning og rapportering af 'Aid for Trade'. Dette er anerkendt af deltagerne i 'Aid for Trade'-initiativet, også inden for EU, og der arbejdes i øjeblikket, specielt inden for OECD/DAC, på at klargøre og forenkle anvendelsesområderne på grundlag af de kategorier, der allerede bruges inden for offentlig udviklingsbistand. Som en af de vigtigste partnere i 'Aid for Trade'-initiativet bør EU deltage i disse drøftelser.

Kommissionen mener i denne sammenhæng, at økonomiske infrastrukturer er en nyttig indikator for handelsrelaterede infrastrukturer. For produktionskapaciteter kan man anvende de eksisterende rapporteringskategorier. Hvad angår handelsrelaterede tilpasninger, finder Kommissionen, at dette også bør omfatte støtte til skattereformer, der sigter på at indføre mere bæredygtige beskatningssystemer¹¹. I tilknytning hertil kan budgetstøtte være et relevant middel til at afhjælpe et fald i toldindtægterne som følge af handelsliberalisering eller til at støtte handelsrelaterede sociale sikkerhedsnet, der kan lette tilpasningen til handelsåbning og globalisering.

Kommissionens henstillinger

- Udover den eksisterende handelsrelaterede støtte bør EU's strategi indeholde et politisk tilsagn om at styrke EU's støtte til handelsrelateret infrastruktur, produktionskapacitet og handelsrelateret tilpasning, og som et første skridt sikre god dækning af disse spørgsmål i vurderingen af landenes handelsbehov. Dette er især relevant for små, sårbare indlandsøkonomier, hvoraf mange er AVS-lande.
- EU's strategi bør udtrykke hensigt om at udvikle en kohærent rapporteringspraksis for alle 'Aid for Trade'-kategorier og fortsætte aktiv og fælles deltagelse i de relevante drøftelser på internationalt plan. Det skal fremgå klart af strategien, at EU's finansielle tilsagn til handelsrelateret støtte har et solidt indhold og vil blive fastholdt, uanset hvordan den internationale debat udvikler sig.

¹⁰ Se bilaget.

¹¹ I overensstemmelse med principperne for god regeringsførelse på beskatningsområdet.

4. ØGE KVALITETEN AF EU'S 'AID FOR TRADE'

Den øgede støtte til 'Aid for Trade' kræver, at spørgsmålene om kvalitet og effektivitet bliver behandlet med tilstrækkelig opmærksomhed, da de supplerende finansielle midler ellers ikke vil medføre de af partnerlandene ønskede forbedringer.

EU's strategi starter ikke fra bunden. På grundlag af konklusionerne fra EU's ad hoc-gruppe vedrørende harmonisering har EU ydet et væsentligt bidrag til Paris-erklæringen om bistandseffektivitet. EU har allerede forpligtet sig til at overholde Paris-principperne fuldt ud og har truffet foranstaltninger for flere af dem. I april 2006 nåede Rådet således til enighed om principperne og formen for den fælles programmering og udstedte et mandat til videreudvikling af komplementaritet og samfinansiering¹².

EU's 'Aid for Trade'-strategi skal gøre det muligt at anvende de vedtagne principper i praksis med fokus på fem kvalitetsaspekter: fattigdom og 'Aid for Trade', ejerskab og deltagelse, bæredygtighed, fælles analyse, programmering og formidling af bistanden og effektivitet i forbindelse med regional 'Aid for Trade'.

4.1. Fattigdom og 'Aid for Trade'

De valg, der er truffet inden for hver 'Aid for Trade'-kategori, skal have indvirkninger på fattigdomsniveauet. Det kan være nødvendigt at indgå kompromis mellem indirekte og direkte fattigdomsreducerende virkninger. Kommissionen har bemærket, at fattigdomseffekten ikke altid er passende formuleret i handelsudviklingsstrategierne og i 'Aid for Trade'-aktionerne, specielt hvad angår den traditionelle handelsrelaterede bistand.

Man bør gøre sig dybere overvejelser over, hvordan der kan opnås fattigdomsreduktion ved hver enkelt støttekategori i 'Aid for Trade'. Der bør arbejdes mere på at indkredse de områder i 'Aid for Trade', som vil medføre den bredeste og mest bæredygtige reduktion af fattigdommen. I de enkelte transaktioner bør EU støtte analyser af fattigdomseffekten og integrere konklusionerne på en gennemsigtig måde. Der bør især arbejdes på at integrere kønsaspektet.

Dagsordenen om anstændigt arbejde¹³ er her relevant til at løse handelsrelaterede problemer i forbindelse med tilpasning af arbejdsmarkedet og social tilpasning. Strategien bør tilsvarende bekræfte EU's støtte til gennemførelsen af ILO's grundlæggende arbejdstagerrettigheder på verdensplan. Frivillige initiativer, der giver forbrugerne garanti for bæredygtig udvikling, som f.eks. Fair Trade, øko-mærkning og tilsvarende mærkevarerordninger, er ligeledes vigtige redskaber, der kan bidrage til at reducere fattigdommen og fremme den socioøkonomiske udvikling, som bør være målene for en fælles EU-strategi.

Kommissionens henstillinger

- Strategien bør understrege, at EU lægger stor vægt på 'Aid for Trade's virkninger på fattigdommen, og fastlægge etaper, der vil sikre, at de aktiviteter, der iværksættes under strategien, giver resultater på dette område.

¹² Se nærmere oplysninger i bilaget.

¹³ Jf. Rådets konklusioner om "Anstændigt arbejde for alle" af 1. december 2006 og arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene om fremme af beskæftigelsen gennem EU's udviklingssamarbejde.

4.2. Ejerskab og deltagelse

Ejerskab og deltagelse er to af principperne i bistandseffektivitet, der har særlig betydning for 'Aid for Trade'. Bedre ejerskab, der viser sig ved, at de handelsrelaterede spørgsmål integreres i landenes fattigdomsstrategier og tilsvarende strategier, er nødvendigt for at øge 'Aid for Trade'. At identificere de relevante handelsprioriteter, skabe konsensus om reformpolitikkerne og udvikle effektive metoder til fjernelse af handelshindringer vil kræve aktiv deltagelse fra den private sektor, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet. Partnerlandenes regeringer har ofte brug for hjælp til at styre disse høringsprocesser. En effektiv deltagelse fra et bredt udvalg af berørte parter kan bl.a. fremmes ved at styrke forskellige formidlingsorganer, f.eks. handelskamre.

Kommissionens henstillinger

- EU's strategi bør understrege den vigtige rolle, som den private sektor og civilsamfundet kan spille i 'Aid for Trade'. Den bør foreslå metoder til at støtte regeringernes kapacitet til at styre høringsprocesserne og inddrage de svagere interessegrupper i disse processer.

4.3. Bæredygtighed

Bæredygtighed er det grundlæggende princip i EU's 'Aid for Trade'-strategi og alle dimensioner i dette princip bør tages i betragtning –institutionelle, finansielle og økonomiske, sociale og miljømæssige.

Nøglen til programmernes institutionelle og finansielle bæredygtighed er at sikre **kapacitetsopbygning** og ejerskab hos de berørte parter i alle transaktioner, som nævnt ovenfor.

For at integrere såvel sociale som miljømæssige hensyn fuldt ud i 'Aid for Trade'-programmerne, bør man anvende de eksisterende **forskrifter og procedurer for konsekvensanalyse** hos såvel partnerlandene som donorerne. Konsekvensanalyser af bæredygtigheden i handelspolitikker og handelsaftaler bør videreudvikles, og resultaterne udnyttes bedre både af EU og partnerlandene.

EU's 'Aid for Trade' bør specielt i miljøspørgsmål hjælpe partnerne med at udvikle **bæredygtige produktionsmetoder** og hjælpe producenterne med at overholde (offentlige og private) sundheds-, sikkerheds- og miljøstandarder på eksportmarkederne samt forbedre toldvæsenets kapacitet til at hjælpe med at gennemføre de handelsrelaterede aspekter af de multilaterale miljøaftaler.

Andre vigtige spørgsmål er fremme af anstændigt arbejde og udviklingen af effektive mekanismer til arbejdsmarkedstilpasning og social tilpasning. F.eks. vil EU fortsat hjælpe producenterne med at overholde anerkendte standarder, praksis og forskrifter for arbejdstagere og fremme sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen.

Kommissionens henstillinger

- EU's strategi bør fremme bæredygtigheden i 'Aid for Trade', bl.a. ved at støtte de berørte parters ejerskab, kapacitetsopbygning og deltagelse, forfølge sociale og miljømæssige mål, anvende EU's og partnerlandenes redskaber og procedurer til analyse af støttens sociale virkninger og miljøindvirkninger, af kønsaspektet og bæredygtigheden og integrere resultaterne af dette arbejde i de nationale vurderinger af handelsbehovene, fremme bæredygtige produktionsmetoder og hjælpe med at overholde de relevante produktstandarder på eksportmarkederne.

4.4. Fælles analyse, programmering og formidling af bistanden

De seneste tendenser i EU's udviklingsbistand peger alle i samme retning: Der er behov for større komplementaritet og mere samarbejde mellem EU's partnere på alle stadier i programcyklussen og for alle instrumenttyper. Dette bør også gælde for 'Aid for Trade'¹⁴.

Hvad angår **fælles analyser** af handelsrelaterede behov bør procedurerne i den integrerede ramme være den foretrukne ramme for koordineringen i de mindst udviklede lande. Der bør udvikles lignende procedurer for fælles analyse i andre lande. I AVS-regionerne er de regionale forberedende taskorcer et vigtigt supplement i forbindelse med de økonomiske partnerskaber.

Som et næste skridt kunne EU sikre **en bedre koordinering af sine svarstrategier** i de forskellige lande og regioner. Den fælles ekspertgruppe for handel og udvikling kunne udvikle sig til et uformelt forum for koordinering af multilaterale initiativer.

Mulighederne for fælles bistandsformidling vil i stor udstrækning afhænge af fremskridtene med at arbejde med en **sektorbaseret tilgang** (SWAP), da dette er en af forudsætningerne for at gå over til **sektorspecifik budgetstøtte**. Gode procedurer til handelsbehovsvurdering og god national koordinering vil bidrage til at lægge grunden for en vellykket sektortilgang.

Mulighederne for at anvende **generel budgetstøtte** i forbindelse med 'Aid for Trade' bør undersøges, herunder spørgsmålet om udviklingen af passende indikatorer. Endelig kunne **EU-samfinansiering** af 'Aid for Trade' gøre det muligt at øge 'Aid for Trade' uden at presse partnernes absorptionskapacitet ved at åbne eksisterende EF-programmer for medlemsstaterne eller tillade visse medlemsstater at tage føringen på grundlag af deres eventuelle komparative fordele og ekspertise.

Kommissionens henstillinger

- Strategien bør foreslå aktioner, der kan gøre det lettere for EU at føre an med koordinerede reaktionsstrategier i forbindelse med 'Aid for Trade'. Dette kunne omfatte udarbejdelsen af en oversigt over partnerlande, hvor 'Aid for Trade' er stærkt præsenteret, og udpegelse af EU-kontaktpunkter for 'Aid for Trade', der kan fremme lokal EU-koordinering og fælles behovsidentificering.
- Med sigte på de fremtidige muligheder for fælles programmering (f.eks. i forbindelse med midtvejsrevisionen af Kommissionens landestrategier, herunder for 10. EUF), bør strategien lægge grunden for en god dækning af de handelsrelaterede behov i de berørte lande.
- Strategien bør foreslå aktioner til videreudvikling af anvendelsen af sektortilgang i forbindelse med 'Aid for Trade'. Den bør foreslå foranstaltninger, der kan opbygge den nødvendige tillid til at fremme anvendelsen af metoder til fælles bistandsformidling, f.eks. budgetstøtte og samfinansiering.
- Strategien bør fremhæve den rolle, som den fælles ekspertgruppe for handel og udvikling kunne spille i koordineringen af multilaterale initiativer.

¹⁴ Se bilaget.

4.5. Bistandseffektivitet i forbindelse med regional 'Aid for Trade'.

Støtte til regional integration er et særligt træk i EU's udviklingssamarbejde og i dens forbindelser med tredjelande, der især gennemføres via handel og toldpolitik. Det regionale aspekt er derfor vigtigt for gennemførelsen af 'Aid for Trade', specielt for de regioner, der er dybt engageret i regionale integrationsinitiativer. Dette afspejler sig i det voksende antal regionale handels- og samarbejdsaftaler, udviklingspartnerlandenes voksende interesse i regional integration og den prioriterede rolle, som regional integration indtager i den europæiske udviklingskonsensus, Cotonou-aftalen og EU's instrument for udviklingssamarbejde.

Programmering og gennemførelse på regionalt foregår grundlæggende på samme måde som på nationalt plan. Der bør anvendes de samme principper for bistandseffektivitet, skønt dette kan betyde en større udfordring på regionalt plan. Nøgleaktionerne for at opnå bistandseffektivitet på regionalt plan bør omfatte:

- **at støtte de regionale partners kapacitet til at eje og lede 'Aid for Trade'-arbejdet**, specielt ved at opbygge de regionale organisationers kapacitet til at vurdere virkningerne af handel eller regional integration og/eller handelsaftaler med tredjelande og styrke deres kapacitet til at overvåge og gennemføre de afgivne tilsagn, f.eks. vedrørende skattereformer.
- **at koordinere programmeringen til støtte for regional integration og handelsintegration:** Der kunne udvikles fælles EU-initiativer til behovsvurdering og udpegning af områder, hvor EU kunne støtte den pågældende regions integrationsdagsorden, bl.a. i spørgsmål om økonomisk og social integration. Der kan gøres meget på regionalt plan ved at bygge videre på de eksisterende resultater inden for privatsektorudvikling, produktionskapacitet og infrastrukturer.
- **udvikle mere strømlinede gennemførelsesmetoder:** Strategien bør definere bedre koordineringsmetoder med henblik på at øge den kollektive mobilisering af 'Aid for Trade'-finansiering. Der bør udvikles regionale gennemførelsesmetoder, der svarer til budgetstøtte og samfinansiering. Kommissionen er f.eks. ved at udvikle bidragsaftaler med henblik på at lette den finansielle forvaltning af sit regionale samarbejde. Visse AVS-regioner er begyndt at oprette regionale finansieringsmekanismer for at lette forvaltningen af de regionale programmer, også med bidrag fra Kommissionen og eventuelle andre donorer til støtte for de økonomiske partnerskabsaftaler.
- **at forbedre samarbejdet med de andre donorer:** Kommissionen og medlemsstaterne bør sammen tilskynde donorer uden for EU til at øge deres støtte til regional handelsintegration. Regionale udviklingsbanker og internationale finansieringsinstitutioner er især vigtige.

Kommissionens henstillinger

- EU's strategi bør understrege EU's tilsagn om at anvende bistandseffektivitetsprincipper på regionalt plan ved at støtte de regionale partners kapacitet til at eje og lede 'Aid for Trade', koordinere programmeringen, udvikle mere strømlinede gennemførelsesmetoder og forbedre samarbejdet med andre donorer.
- Under hensyntagen til de igangværende forhandlinger om økonomiske partnerskaber (ØPA) bør EU's strategi give prioritet til regionale interventioner i forbindelse med disse ØPA, specielt hvad angår koordinering af programmeringen og støtte til regionaltejede initiativer, som f.eks. regionale ØPA-fonde.

5. DE SÆRLIGE AVS-ASPEKTER I FORSLAGENE

Det Europæiske Råd lagde på sit møde i oktober særlig vægt på den ØPA-relaterede 'Aid for Trade'-dagsorden i AVS-landene. De ovennævnte foranstaltninger er alle nødvendige for at støtte AVS-regionerne og -landene i forbindelse med ØPA. Nogle af de vigtigste henstillinger er gentaget i det følgende:

Kommissionens henstillinger

- EU-strategien bør give vejledende oplysninger om de beløb, der er omfattet af Rådets tilsagn om at afsætte "en betydelig andel" af den supplerende handelsrelaterede støtte til AVS-landene med henblik på at øge den samlede andel af denne støtte til AVS-landene.
- Strategien bør indeholde et politisk tilsagn fra EU om at styrke EU's støtte til handelsrelateret infrastruktur, produktionskapacitet og handelsrelateret tilpasning, og som det første sikre god dækning af disse spørgsmål i vurderingerne af handelsbehovene.
- Strategien bør som en prioritet støtte integreringen af handelsrelaterede hensyn i AVS-landenes nationale udviklingsstrategier.
- Strategien bør angive, hvordan man kan styrke støtten til regionale handelsbehovsvurderinger for at fremme regional integration. I forbindelse med ØPA indebærer dette, at der lægges særlig vægt på de regionale forberedende ØPA-taskforcer.
- EU's strategi bør understrege EU's tilsagn om at anvende bistandseffektivitetsprincipper på regionalt plan ved at støtte de regionale partners kapacitet til at eje og lede 'Aid for Trade', koordinere programmeringen, udvikle mere strømlinede gennemførelsesmetoder og forbedre samarbejdet med andre donorer.
- Strategien bør give prioritet til ØPA-regioner med henblik på koordinering af gennemførelsesmetoderne og støtte til regionalt ejede initiativer, som f.eks. regionale ØPA-fonde.

6. OVERVÅGNING OG RAPPORTERING

Overvågning og rapportering er nøglen til fremskridt på de områder, der er behandlet ovenfor. Det er nødvendigt at overvåge både procedurer og resultater efter nærmere fastsatte kriterier. Den globale overvågning og rapportering, der er fastsat inden for rammerne af WTO/OECD, og overvågningen på EU-niveau af gennemførelsen af EU's 'Aid for Trade'-strategi er nært forbundne.

Overvågning og rapportering på globalt plan

Den **globale evalueringsmekanisme**, der er foreslået af WTO's 'Aid for Trade'-taskforce, bør evaluere gennemførelsen af 'Aid for Trade' både kvantitativt og kvalitativt.

- Kvantitativt: Overvågningen bør omfatte de globale 'Aid for Trade'-strømme, som donorerne rapporterer til WTO/OECD, samt rapporter fra modtagerne om gennemførelsen af deres kapacitetopbygningsstrategier inden for handel. Kommissionen har ikke til hensigt at kopiere WTO/OECD's arbejde med at samle kvantitative oplysninger om 'Aid for Trade', men kunne sammen med medlemsstaterne anvende de eksisterende oplysninger til at foretage analyser på EU-niveau for at få et dybere indblik i det arbejde, der allerede er gennemført og planlagt.
- Kvalitativt: Den globale evaluering bør også udgøre en platform til diskussion af alle spørgsmål med relevans til effektiviteten af 'Aid for Trade', opbygning af international konsensus om disse spørgsmål og udveksling af erfaringer mellem donor- og partnerlande. Den bør overvåge overholdelsen af de fastsatte procedurer, der anses for at være vigtige for bistandseffektiviteten, samt resultater heraf. Overvågningen bør bidrage til en **resultatbaseret forvaltning** af 'Aid for Trade', specielt ved at fremme udviklingen af klare og målelige resultatkrav og indikatorer. Indvirkningerne på fattigdommen bør behandles med særlig opmærksomhed. Evalueringsmekanismen bør også bidrage til at øge kendskabet til de mest effektive måder til anvendelse af midlerne til 'Aid for Trade', herunder sammenhængen mellem hjemmemarkeder, efterspørgsel og institutionel kapacitet, og udviklingslandenes evne til at deltage i international handel, vigtigheden af de politiske rammer, rækkefølgen mellem handelsliberalisering og 'Aid for Trade' og hvordan handelsspørgsmålene bedst kan integreres i fattigdomsreduktionsstrategierne.

Det er essentielt, at der ydes støtte til modtagerlandenes egne rammer for overvågning og evaluering af 'Aid for Trade'.

Overvågning og rapportering på EU-plan

EU vil skulle rapportere om gennemførelsen af EU's 'Aid for Trade'-strategi til f.eks. Europa-Parlamentet. Fremskridtene med gennemførelsen af EU's strategi bør evalueres årligt af Rådet på grundlag af en statusrapport fra Kommissionen og medlemsstaterne. Fælles programevalueringer bør fremmes. Om nødvendigt bør strategien revideres.

Kommissionens henstillinger

- EU's strategi bør bidrage aktivt til overvågning og rapportering på globalt plan, bl.a. ved at støtte udviklingslandenes rapportering og overvågning.
- Strategien bør bidrage til at strømline Kommissionens og medlemsstaternes rapportering af de kvantitative 'Aid for Trade'-strømme til Doha-databasen, således at disse oplysninger kan bruges til mere dybtgående analyser på EU-plan.
- EU's strategi bør foreslå aktioner til støtte for resultatbaseret forvaltning og forpligte EU til at foretage årlige fælles programevalueringer på 'Aid for Trade'-området med henblik på at vurdere fremskridtene på de områder, der er prioriteret i EU's strategi, og dem, der er vedtaget på internationalt plan.

7. EU'S KAPACITET TIL 'AID FOR TRADE'

Opbygning af personalekapaciteten i donororganisationerne, såvel i hovedkvartererne som ude i marken, er en forudsætning for optrapningen af 'Aid for Trade'. Uden den nødvendige kapacitet vil handel ikke få en tilstrækkelig fremtrædende plads i politikdialogen, og donororganisationerne vil få vanskeligt ved at reagere på partnerlandenes behov. Kapacitet betyder både personalets antal og dets kvalifikationer.

De specifikke behov for optrapning af kapaciteten vil variere fra medlemsstat til medlemsstat og afhænge af, hvordan medlemsstaterne har valgt at øge deres 'Aid for Trade'. Gennemførelsen af dagsordenen for bistandseffektivitet vil være meget personalekrævende. Ved udveksling af ekspertise vil man imidlertid kunne bidrage til at reducere behovet for optrapning af personaleressourcerne ude i marken.

Kommissionens henstillinger

- Kommissionen anbefaler, at der gøres status over EU's eksisterende 'Aid for Trade'-kapacitet og -ekspertise.
- EU's strategi bør udforske mulighederne for fælles EU-initiativer til udvikling og udveksling af ekspertise, f.eks. uddannelsesaktioner om 'Aid for Trade'.